

Persbericht

PB13-038
17 mei 2013
9.30 uur

Dynamiek op de Nederlandse arbeidsmarkt

- **Helft werknemers met uitzicht op vast dienstverband heeft een jaar later een vast dienstverband**
- **Veel baanverlies onder oproepkrachten**
- **Flexibele werknemers hebben minder opleidingsmogelijkheden op het werk**
- **Werknemers met meerdere banen ondervinden geen negatieve gevolgen voor de gezondheid of de werk-privébalans**

Het aandeel werknemers met een flexibele arbeidsrelatie is toegenomen van 12 procent (2001) tot 16 procent (2012) van de werkzame beroepsbevolking. De toename komt vooral door het hogere aandeel werknemers met een tijdelijk contract met uitzicht op een vast dienstverband en oproepkrachten. Het aandeel zelfstandigen zonder personeel is toegenomen van 7 procent naar 10 procent van de werkzame beroepsbevolking. Dit blijkt uit de publicatie *Dynamiek op de Nederlandse Arbeidsmarkt: De focus op flexibilisering*, een uitgave van het CBS en TNO.

Werknemers met een flexibele arbeidsrelatie stromen vaker uit naar werkloosheid of inactiviteit en wisselen vaker van werkgever dan werknemers met een vaste arbeidsrelatie. De verschillen in baanzekerheid tussen verschillende soorten flexibele arbeidsrelaties zijn groot. Van de werknemers met een tijdelijk contract met uitzicht op een vast dienstverband is tussen 2011 en 2012 slechts 12 procent uitgestroomd naar inactiviteit of werkloosheid, 15 procent wisselde van werkgever. Bijna de helft heeft een jaar later een vaste arbeidsrelatie bij dezelfde werkgever. Een derde van de oproepkrachten is werkloos geworden of werkt niet meer, een op de vijf is van werkring gewisseld. Toch heeft ook een op de acht oproepkrachten in de periode 2007-2010 onafgebroken in dezelfde baan gewerkt.

Werknemers met een flexibele arbeidsrelatie hebben niet alleen te kampen met minder baanzekerheid, ze hebben ook vaak te maken met een hoge werkdruk en weinig autonomie op het werk. Hierdoor lopen zij meer gezondheidsrisico's en hebben zij meer problemen met de inzetbaarheid dan werknemers met een vaste arbeidsrelatie. Bovendien hebben werknemers met een flexibele arbeidsrelatie op hun werk minder leer- en ontwikkelmogelijkheden.

Ongeveer driekwart van de zelfstandigen zonder personeel biedt eigen arbeid aan, een kwart verkoopt producten. De eersten zijn jonger, hoger opgeleid en werken minder uren en waren voor hun start als zzp'er vaak werknemer. Als zij als zzp'ers stoppen gaan ze meestal aan de slag als werknemer. Startende zzp'ers die producten verkopen waren eerder vaker niet werkzaam en als zij stoppen stromen zij vaker uit naar werkloosheid of inactiviteit.

Meer dan een half miljoen werkenden combineert meer dan één baan. Dergelijke combinatiebanen hebben geen negatieve gevolgen voor de gezondheid of de werk-privébalans.

Technische toelichting

'Dynamiek op de Nederlandse Arbeidsmarkt: De focus flexibilisering' is een gezamenlijke publicatie van het CBS en TNO. Het boek bevat daarnaast ook bijdragen van auteurs van de Radboud Universiteit Nijmegen, ITS, SEO Economisch Onderzoek, Reflect (Universiteit van Tilburg), Universiteit Utrecht, de ABU en het UWV. De publicatie geeft antwoord op vragen als:

- Welke werknemers hebben een flexibele arbeidsrelatie? Hoe is de werkzekerheid van flexwerkers?
- Wie beginnen voor zich zelf als zelfstandige zonder personeel?
- Is er een relatie tussen tijdelijk werk, de gezondheid, het welzijn en de inzetbaarheid van de werknemers?
- Hoe is het met de leer- en ontwikkelmogelijkheden van flexwerkers gesteld?
- Welke gevolgen heeft het combineren van meerdere banen voor de inzetbaarheid?

Het boek sluit af met enkele conclusies en beleidsaanbevelingen van TNO.

Werknemer met een flexibele arbeidsrelatie

Een persoon die een arbeidsovereenkomst heeft die van beperkte duur is of die niet voor een vast overeengekomen aantal uren in dienst is.

Hier toe behoren:

Werknemer met een tijdelijk dienstverband met uitzicht op vast én vaste uren

Werknemer met een tijdelijk dienstverband van 1 jaar of langer én vaste uren

Werknemer met een overig tijdelijk dienstverband én vaste uren

Oproep-/invalkracht

Uitzendkracht

Werknemer met een vast dienstverband zonder vaste uren

Werknemer met een tijdelijk dienstverband zonder vaste uren

Zelfstandige zonder personeel

Een persoon met als (hoofd)baan het verrichten van arbeid voor eigen rekening of risico in een eigen bedrijf of praktijk, of in een zelfstandig uitgeoefend beroep en die daarbij geen personeel in dienst heeft. Binnen de groep zelfstandigen zonder personeel kan onderscheid worden gemaakt tussen zelfstandigen zonder personeel waarbij het belangrijkste doel van het bedrijf het aanbieden van eigen arbeid of diensten is en zelfstandigen zonder personeel waarbij het belangrijkste doel van het bedrijf het verkopen van producten of het aanbieden van grondstoffen is.

Voor meer informatie: CBS: Peter Hein van Mulligen, tel.: 070 - 337 4444, e-mail: persdienst@cbs.nl

Voor meer informatie: TNO: Maarten Lörtzer tel.088 – 8660 888 e-mail: maarten.lortzer@tno.nl

CBS-TNO publicatie Dynamiek op de Nederlandse Arbeidsmarkt, Ruben van Gaalen, Anneke Goudswaard, Jos Sanders, Wendy Smits (red.), Den Haag, Centraal Bureau voor de Statistiek, mei 2013,

Voor actuele CBS-cijfers en -publicaties over arbeidsmarktdynamiek en flexibilisering kunt u terecht bij het thema Arbeidsmarkt en sociale zekerheid op www.cbs.nl

Meer informatie over TNO en de arbeidsmarkt: www.tno.nl/arbeid